

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1721. usque ad annum 1724

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1783

VD18 90119304

§. 12. Protestantium Consultatio circa celebrationem Paschatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67596)

religionem, sed quia pecuniarum sub-
 fidia Jacobo Prætendenti largiter sub-
 ministrasset: Hinc centum octoginta
 octo Senatores hanc injustam exactio-
 nem suis firmarunt suffragiis, centum
 vero septuaginta duo sese opposuerunt,
 atque ex illis viginti publico instru-
 mento declararunt, hanc sententiam
 esse iniquissimam, Catholicos enim fide
 ac studio erga Regem suum raro Pro-
 testantibus cessisse, & ex Catholicis
 ferme omnes quiete vivere, & non hos,
 sed Protestantes nuperæ hujus conju-
 rationis præcipuos existisse Autho-
 res, minus vero æquum esse, ut in-
 nocui cum noxiis plectantur, aliunde
 autem Catholicos in Anglia gravissimis
 oneribus obrutos esse, nec compro-
 bari posse, eos ad Prætendentis con-
 silia pecuniarum subsidia suppeditasse.

Sæc. XVIII.
 A. C. 1723.

§. XII.

*Protestantium Consultatio circa cele-
 brationem Paschatis.*

Oriebatur hoc anno inter Protestan-
 tes controversia, an Paschatis fe-
 stum cum Catholicis anno sequenti die
 decima sexta Aprilis secundum Cyc-
 lum Dionysianum atque Gregorianum
 sit celebrandum, an vero secundum
 verum Caculum Astronomicum, prout

*Schediasma
 de Paschate
 Protest. Wi-
 deburg dis-
 sert. de im-
 perfectione
 Calend Greg.
 Faber
 t. 41. 42.
 in 43. & seqq.*

Kk 4

Sæc. XVIII in Concilio Nicæno decretum. Eum
 A. C. 1723 Protestantes, ne ulla in re cum Pontifici
 consentirent, Anno 1699. die vigesima
 tertia Aprilis Ratisbonæ in comitiis
 rejectis Cyclis, ex quibus celebratio
 Paschatis, festorumque inde depe-
 dentium computus fieri solet, emen-
 datum receperunt Calendarium, quod
 tamen, ut in suo computu semper
 Astronomicum respicerent calculum
 atque ad declinandam confusionem
 discrepante festorum celebratione
 turam, cum novo seu Gregoriano Ca-
 lendario conspirarent: Attamen
 sæpe Gregorianum cum emendato Ca-
 lendario convenire non possit, nec
 anno hujus sæculi vigesimo quarto Pa-
 schatis festum juxta Calculum Astro-
 nomicum in diem nonam Aprilis, juxta
 Gregorianum vero in decimam sextam
 diem ejusdem Mensis incidat, hinc
 bitatum, qua die præfato anno Pascha-
 tis celebratio indicenda sit, si
 Astronomico insistatur calculo, inter-
 rumperetur consensus cum Gregoriano
 & si hic observetur, deficeret
 Astronomico. Hujus dubii decisionem
 Brandenburgicus Elector Protestantium
 Principum Legatis Ratisbonæ agen-
 bus demandavit, petitque, ut
 Mathematicorum judicia hac de re
 quirentur. Ne vero hujus rei notitia

Catholicos fugeret, hujus quæstionis Sæc. XVIII.
 statum & decisionem Colonienfes succin- A. C. 1723.
 cte his verbis exposuere:

„Cum Evangelici, sequentes Calen-
 „darium vetus, totis decem diebus a
 „Calendario Catholicorum correcto di-
 „screpant, ac circa Annum 1700. to-
 „tis diebus undecim discrepare coge-
 „rentur, nisi se Catholicis conforma-
 „rent, & Candelarium Gregorianum
 „admitterent, illud tandem admise-
 „runt, seque Catholico orbi conforma-
 „runt. Ne tamen Pontificiis omnimode
 „assentiri viderentur, Cyclos Gregoria-
 „nos rejecerunt, juxta quos Catho-
 „lici diem Paschatis & dependentia ab
 „eo festa facillime invenire consueve-
 „runt. Cyclorum autem loco elege-
 „runt Evangelici strictum calculum
 „Astronomicum, vi cujus Aequinoctia
 „& Plenilunia accuratissime, & quoad
 „minima temporis Minuta inveniri
 „possint. „

„Notandum vero, statuisse Conci-
 „lium Nicænum, ut Pascha Christia-
 „norum semper celebretur Dominica
 „post decimam quartam Lunam æqui-
 „noctii verni immediate sequente; ne
 „Christiani cum Judæis concurrant Pa-
 „scha suam ipsa decima quarta Luna
 „celebrantibus. „

K k 5

Star

Sæc. XVIII. „Statuit insuper Nicænum Concilium pro æquinoctio verno, diem
 A. C. 1723. „gesimam primam Martii, non idem
 „quod illud in hanc præcise diem per
 „petuo cadat, verum ut hac ratione
 „terminos suos paschales perpetuo
 „nos statuere posset, statuit autem
 „terminis paschalibus, prædictam
 „gesimam primam Martii, & decimam
 „octavam Aprilis, ita ut, si decima
 „quarta Luna post æquinoctium
 „num inciderit in quamcunque diem
 „21. Martii ad decimam octavam Aprilis
 „Pascha statim sequente Dominica celebrari
 „brari oporteat. Itaque Catholici
 „quando Cyclos, ab Ecclesia ingenitè
 „excogitados & ad diem paschatis
 „veniendum ordinatos, hæcenus firmè
 „optatum feliciter obtinuerunt, & per
 „rimis sæculis, in Pascha Judæorum
 „nunquam inciderunt, nec incidere
 „quam possunt, nisi post quindecim
 „sæcula, quando hic mundus probè
 „biliter interierit; quamvis enim
 „li isti non perfectissime, & quoad
 „nutias temporum cum vero siderum
 „cursu, æquinoctiis & pleniluniis
 „veniant, evitant tamen malum istud
 „ad quod evitandum excogitati sunt
 „scilicet concursum cum Judæis in
 „celebrando Paschate. „

„Ecc

Sæc. XVIII.
A. C. 1723.

„E contra Evangelici, sequendo
 „strictum Calculum Astronomicum,
 „dolenter vident, se anno hujus Sæ-
 „culi vigesimo quarto Pascha cum Ju-
 „dæis eadem die celebraturos, scilicet
 „nona Aprilis, dum interim Catholici,
 „toto octiduo a Judæis disjuncti, Pa-
 „scha prius celebraturi sint decima
 „sexta Aprilis. Ratio disparitatis est,
 „quod Cycli Gregoriani non ostendant
 „præcise Horas & Minuta, sed dies
 „solidas, atque ita constructi sint, ut
 „Novilunia Ecclesiastica plerumque fiant
 „posteriora Noviluniis veris, & conse-
 „quenter, ut Plenilunium vernum,
 „quoties juxta strictum calculum inci-
 „dit in diem Sabbathi horis aliquot
 „post meridiem, juxta Cyclos incidat
 „in Dominicam sequentem, idque id-
 „eo, ut Ecclesia tanto securior sit de
 „transacta Luna decima quarta Judæo-
 „rum: Calculus autem Astronomicus,
 „accuratissime quoad horas & Minuta
 „designat Novilunia & Plenilunia, fa-
 „citque, ut Anno 1724. Plenilunium
 „vernum Evangelicis cadat in octavam
 „Aprilis hora quarta Minutis 34. quia
 „autem octava Aprilis isto anno est Sab-
 „bathum consequenter postera die Do-
 „minica, seu nona Aprilis est Pascha
 „Evangelicorum uti etiam Judæorum.”

„At

Sæc. XVIII.

A. C. 1723.

„At Catholicis, juxta Cyclos Ge-
 „gorianos, ut jam dictum plenitima
 „cadit serius nempe in diem nonam
 „Aprilis, quæ cum sit Dominica, Pa-
 „scha ab iis transferetur in Dominica
 „sequentem, sicque evitatur concuti-
 „cum Judæis, quem Evangelici
 „evitant. Videntes igitur errorem sum-
 „Evangelici, rem totam corporis E-
 „gelici statibus Ratisbonæ proposu-
 „runt. His prævie expositis, quæ
 „Anno 1724. agendum, quæsierunt.

I. „Estne Pascha cum Judæis cele-
 „lebrandum, an cum Catholicis? re-
 „spondent Catholici, juxta Calculum
 „Astronomicum, quem sequuntur E-
 „gelici, non tantum anno hujus Sæc-
 „vigesimo quarto sed etiam quadrag-
 „esimo quarto imo & Anno septing-
 „tesimo octavo & iterum Anno
 „Pascha Evangelicorum incidit in Pa-
 „scha Judæorum, si igitur judæi
 „Evangelici malint, quam Catholici
 „accedere, faciant.

„Porro animadvertendum, quod Co-
 „cilio Nicæni Patres, inter quos, teste
 „Ambrosio Epist. 83. multi fuerunt
 „Calculatoriæ peritissimi, merito
 „culum Astronomicum rejecerint.

Primo. „Quia probe sciverunt,
 „quod jam Evangelici, proh dolor! ex-
 „periuntur, nimirum per calculum
 „Altr

„Astronomicum eos evitare non posse
 „concursum cum Judæis in paschate
 „celebrando. „

Sæc. XVIII.
 A. C. 1723.

II. „Cum ipsi Judæi non Calculum
 „Astronomicum, sed Cyclos peculiare
 „sequantur, ad diem Paschatis inve-
 „niendum, merito Catholici alios Cyc-
 „los excogitarunt Judæis oppositos, quo-
 „rum ope aut nunquam, aut non nisi
 „post plurima sæcula possint cum Ju-
 „dæis concurrere. „

III. „Patres Nicæni Concilii non
 „tantum voluerunt, ut Christiani in
 „paschate celebrando discreparent a Ju-
 „dæis, sed etiam ut Pascha inciperet,
 „& celebraretur eadem die naturali,
 „sive intra easdem 24. horas, per to-
 „tum orbem terrarum: ad hunc autem
 „finem plane ineptus est Calculus Astro-
 „nomicus. Cadat enim Plenilunium
 „vernum Nobis Colonizæ existentibus in
 „diem Sabbathi hora noctis decima,
 „vel undecima, jam Pascha nobis postea
 „die Dominica erit celebrandum: Ast
 „dum nobis adhuc est Sabbatum, & hora
 „noctis decima vel undecima, aliis versus
 „orientem populis jam dudum est incepta
 „Dominica, adeoque iis idem plenilunium
 „cadit in Dominicam, transferendum
 „ergo erit iis populis Pascha in Domi-
 „nicam sequentem, & octiduo toto se-
 „rius quam apud Nos, celebrabitur. „
 „sunt,

Sæc. XVII.

A. C. 1723.

IV. „Cum Calculus Astronomi-
 „certis tabulis nitatur, quæ a diver-
 „auctoribus diverso modo constructæ
 „sunt, ipse etiam Calculus necessitate
 „prodit diversus. „

„Exemplum sit, Tycho Astro-
 „norum Princeps Anno 1583. Aequinoctium
 „noctium vernalis suo Calculo fractum
 „decima Martii (veteri stylo) hora
 „nona post meridiem: at juxta tabulas
 „Alphonsinas idem æquinoctium pos-
 „batur sex fere horis citius, & juxta
 „tabulas Prutenicas tredecim fere ho-
 „ris serius, cui ergo ex his Calculis
 „credendum tanquam infallibili & ca-
 „uni potius, quam aliis? ex quo patet
 „Calculum Astronomicum erroribus
 „quoque obnoxium esse, propter tabu-
 „las diversas; quæ omnes & in-
 „gulæ cum vero siderum motu & loco
 „ne per Dei quidem potentiam cog-
 „noscere possunt. Hoc & plura epi-
 „modi considerantes peritissimi ex
 „orbe Mathematici, quos sanctissimus
 „Papa Gregorius XIII. ad Calendarii
 „Juliani correctionem circa Anno
 „1582. convocavit, & toto triennio
 „isto opere perficiendo occupavit, Cal-
 „culum Astronomicum velut ineptum
 „ad mentem Concilii Nicæni rejecerunt.
 „Nihil vero facilius, communi-
 „dus & securius excogitare potuerunt
 „quam Ciclos, quos nunc Gregorianos
 „appellamus.

„appellamus: hos si Evangelici admi- Sæc. XVIII.
 „serint, momento citius, quæstio tota A. C. 1723.
 „Ratisbonæ proposita in nihilum abibit.

Præ ceteris vero ex Protestantibus
 Altorffenses & Norimbergenses Ma-
 thematici censebant, differentiam octo
 dierum Calculi Astronomici a Grego-
 riano non esse curandam, ne Catholici
 Gregorianum Calendarium a Prote-
 stantibus tandem fuisse acceptatum
 gloriantur, proin Paschâ juxta calcu-
 lum Astronomicum die nona Aprilis,
 seu die sequenti post plenilunium, quo
 Judæi suum Pascha celebrant anno
 Christi millesimo septingentesimo vige-
 simo quarto esse celebrandum, etsi juxta
 Gregorianum computum Cyclicum Ple-
 nilunium Paschale eadem die incidat:
 nec etiam timendam esse confusionem
 circa festa, nundinas &c. ex publicis
 enim novellis Catholici facile scire pos-
 sent, qua die v. g. nundinæ Lipsienses
 incipiant. Brandenburgicus quoque &
 Jenenses Mathematici his assensere,
 eoquod juxta Ratisbonense decretum
 Pascha proxima post plenilunium die
 Dominica, quæ Æquinoctium Vernale
 sequitur, celebrandum, ipsumque æqui-
 noctium & plenilunium juxta tabulas
 Rudolphinas Kepleri in Meridiano Ura-
 noburgico determinandum sit, cum ergo
 juxta hunc calculum æquinoctium in
 vigesimam Martii diem, & plenilunium in
 octa-

Sæc. XVIII. octavam Aprilis seu Sabbatum Anno
 A. C. 1723. 1724. incidat, proprius Paschatis dies
 erit nona Aprilis, seu Dominica mensis
 sequens, Catholicis igitur complacens
 animo, aut differentiam a Gregorianam
 evitandi studio computum Astronomicum
 cum nullatenus esse relinquendum ce-
 luerunt, quibus Jenensis addidit, fore
 consultum fore, ut Pascha æque ac No-
 talis Domini dies, Purificatio, & S. Mi-
 chael ad festum immobile erigatur,
 in determinata die Dominica, v. g. 24-
 tima in Mense Martio vel prima in Aprili
 li semper & ubique celebretur. Per
 ceptis igitur horum sententiis Corpus
 ut vocant, Evangelicorum Ratisbonæ
 hoc anno die trigesima Januarii con-
 cludit, ut non solum Calendarium
 emendatum in Protestantium ditionibus
 conservetur, sed etiam Paschatis festum
 Anno 1724. 1778. 1798. & quoties
 ejusmodi Paschatis differentia in-
 ter emendatum & Gregorianum Calen-
 darium occurrit, juxta calculum
 Astronomicum, proin Anno 1724. die
 nona Aprilis celebretur, semper
 men sollicite caveatur, ne Pascha Chri-
 stianorum cum Judæorum Paschate
 incidat. Huic Legatorum decreto
 sensere etiam Batavi, atque Helvetii
 in Dania vero jussu Regis quidam Astro-
 nomus

Sæc. XVIII,
A. C. 1723,

nomus sequens scriptum ad Ratisbo-
nenses Legatos transmisit.

„Imperio sacræ Regiæ Majestatis tuæ,
„quam submississime morem gessi perle-
„gendo, quas addictorum Augustanæ
„Confessionis Electorum, Principum &
„Statutum Consilii ac Legati ad Maje-
„statem tuam die 30. Jan. a. c. dede-
„runt literas, quin & expendendo mo-
„mentorum singula, quæ in Corporis
„Evangelicorum, S. R. J. Conclusis,
„vel ipso hoc anno vel ante 4. & quod
„excurrit lustra editis apparent. Dabit
„vero veniam Sacra Regia Majestas
„tua, si fatear libere causam me in-
„venisse nullam, cur, ut sententiam
„meam deseram, oporteat. Quin & id
„vitio mihi neutiquam vertendum sub-
„mississime confido, si de Corporis Evan-
„gelici opinione hac in re dissentiam.
„Recolendam certo cujusvis anni tem-
„pore Dominicæ Resurrectionis memo-
„riam esse, primitiva unanimiter con-
„stituit Ecclesia, sed quo demum die
„festum istud commodius celebrari
„posset, primo & mox secundo a Re-
„surrectione Servatoris Sæculo prolixè
„disputatum est, deditque controversia
„illa turbis non unius generis occasio-
„nem. Asiaticæ quippe Ecclesiæ Chri-
„stianorum & Judæorum Pascha uno
„eodemque tempore omnino celebran-
„tum.

Hist. Eccles. Tom. LXXI. Ll „dum

Sæc. XVIII. „dum esse vehementer contendebant
 A. C. 1723. „rati, vim datis a Deo legibus fieri.

„si aliter Ecclesia decerneret & huius
 „quidem sententiæ fautores quatuordecim
 „cimani dicti sunt, de quibus prolixius
 „inter alios Epiphanius parav. hæc
 „30. vel 50. „

„Quamvis vero litem hanc non
 „gni adeo momenti nec multis occasio
 „nem dare potuisset calamitatibus
 „crederet, aliter tamen evenisset
 „eventus docuit, cum tantopere
 „xerit Ecclesiam, ut ad sopiendam
 „Polycarpus, qui Smirnenfium Clerici
 „multa cum laude præerat, Romanam
 „licet senio tantum non confectus
 „rit, ubi cum Aniceto Romanorum Episcopo
 „scopo collocutus, istam quoque
 „festo Paschatis Controversiam
 „prudenter adeo tractavit, ut Anicetus
 „& ille dato invicem Pacis osculo
 „severaturam inter se pacem oblige-
 „verint. Sed recruidisse postea, quæ
 „coaluerat fere hoc vulnus multa
 „vincunt, cum & Sacerdotum, qui
 „Palæstina Congregati & Romanæ Syn-
 „nodi & Episcoporum Ponti & denique
 „Ecclesiarum tam Galliæ, quam
 „rænæ Provinciæ ea de re Epistolas
 „superfuisse tempore haud diffitentur
 „Eusebius Hist. Eccles. L. 5. cap. 29.
 „quidquid vero coactis ad terminandam

„hanc Controversiam vel Synodis, vel Sæc. XVIII.
 „Conciliis visum fuerat, inhærebant A. C. 1723.
 „tamen conceptæ opinioni Ecclesiæ
 „Asiaticæ, quarum causam pertinaciter
 „satis perorans Polycrates pro recepto
 „in Asia more non aliter ac pro aris
 „pugnabat ac fociis. Philippum & Joan-
 „nem Apostolos necnon Polycarpum,
 „Thraseam, Segarim, Papitium, &
 „Melitonem festum Paschatos 14. Luna
 „nunquam non feriatos fuisse, seque
 „tantorum hominum, quidquid recla-
 „marent alii, exemplum secuturum
 „asseverans. Sed Victor Rom. Episcopus
 „provocatum se hisce Polycratis literis,
 „forte autumans auctoritati suæ con-
 „sulere duxit consultius, quam mode-
 „ratis uti consiliis, illamque quæ Præ-
 „sulem nunquam dedecet, mansuetudi-
 „nam præferre: hinc Asiaticas Eccle-
 „sias ad unam omnes & sacris & omni
 „Christianorum reliquorum interdixit
 „consortio. Sunt inter Pontificios,
 „qui factum ita esse pernegant, pudet
 „scilicet illos facti, sed quidquid sit,
 „isto se fulmine non adeo tactam sen-
 „tiebat Asia, quin contra præproperum
 „Victoris iudicium obtineretur. Emi-
 „nuit isto tempore magnæ pietatis &
 „Doctrinæ Vir dignissimus Lugdunen-
 „sium in Gallia Præsul Irenæus. Is Vi-
 „ctorem increpuit, admonuitque, im-
 „pru-

Ll 2

„pru-

Sæc. XVIII. „prudenter ab eo factum, quod into
A. C. 1723. „gras a communione abscindere tenta
 „verit Ecclesias, quæ licet nullius
 „alioquin erroris conscia nec alicui
 „a vero veræ fidei tramite declinato
 „nis convictæ acceptum saltem a ma
 „joribus morem tuebantur. Hoc factum
 „Irenæum meruisse Irenæi nomen et
 „^{ius signus} pacis amantissimum, testatur
 „Euseb. Hist. Eccles: l. 5. cap. 24.
 „vero liti huic aliquis constitui potest
 „terminus, visum est magno Imperatore
 „Constantino Concilium indicere,
 „quod Niceæ in Bythynia conventum
 „non eam saltem ob causam sed pro
 „cipue propter Arianos, quorum error
 „profligato Controversia illa de die
 „schatos ex voluntate Imperatoris pro
 „posita est, de qua ut judicarent, quæ
 „Ecclesiis ejus præerant, contra
 „nientins duxit, consenserunt igitur
 „conscripti ad Concilium Patres, nequaquam
 „observandam esse Judæorum seu Christi
 „hostium consuetudinem, sed Resurrectionis
 „Dominicæ serias uno eodemque tempore
 „nisi Dominiica die a Christianorum singulis
 „agendas, Euseb. de vit. Constant. Lib.
 „c. 18. (quantumvis vero in Concilio
 „Nicæni Canonibus ne vola ea de
 „appareat, nec vestigium, ex Synodali
 „tamen Epistola satis liquet) Socin.
 „hist. Eccles. L. 1. c. 9. prout quoque
 „Cæ

„Concilii Antiocheni, quod Anno 341. Sæc. XVIII.

„jubente ita Constantino Imperatore A. C. 1723.

„coactum est, Canone I. statuitur,

„Laicos, qui Decreto Concilii Nicæni

„de festo Paschatos contentiosius oblo-

„querentur, excommunicandos esse, Epi-

„scopos vero Presbyteros & Diaconos

„simile quid molientes nec Paschales

„nisi eodem cum Judæis die ferias ce-

„lebrari posse putantes deponendos. „

„Et hæc quidem præmittendo duxi,

„potentissime Rex, ut scilicet vel exinde

„patesceret, quam ob causam ad Con-

„cilium Nicænum & Antiochenum con-

„scripti Patres de feriis Paschatos gra-

„viter adeo & sollicitè decreverint.

„Nunc vero mihi ad rem ipsam acce-

„dendum est propius, dandæque ratio-

„nes, cur decentius esse, ut id festum

„non tam 9. quam 16. Aprilis die pro-

„ximi, quem expectamus, anni per

„Regna & Provincias Majestatis tuæ,

„peragatur, arbitrer. Fateor equidem

„non defuisse Patribus causas & qui-

„dem prægnantes satis, cur materiam

„hanc (licet non magni ponderis videri

„poterit) in tot Synodis tanto exami-

„narunt opere, cum ceu rixarum fomes

„diffidia & tumultus in Ecclesia Domi-

„ni plus vice simplice aluerat. Audiani

„enim & quartodecimani nec posse nec

„debere Resurrectionis Dominicæ me-

L13

„mo-

Sæc. XVIII. „moriam alio vel die vel tempore
 A. C. 1723. „lemniter recoli, quam eo quo gens

„dacia ex præscripto legum Cæremoni-
 „lium Pascha feriabatur, docebant:
 „quod libertati Christianæ neutiquam
 „convenire nec decorum satis esse
 „rito rebantur fideles, cur Christiani
 „ad celebrandum Pascha eodem ca-
 „Judæis die constringerentur, pœ-
 „rius longe opinati, si feriantur festi-
 „id, quotquot Christo dederunt nomi-
 „nonnisi Dominica die, quæ ob resur-
 „rectionem Dominica audit, dicitur
 „discipulo Apostolorum Ignatio Hæ-
 „*αυασιμος*, nec dubito asserere peccata
 „contra Jus & fas istis temporibus de-
 „bentes obsequium, qui alio quam qua-
 „constituerant die celebrabant Pascha
 „Illis enim tanquam Ecclesiæ nutritio-
 „competebat absque omni dubio anti-
 „ritas determinandi, an hoc vel isto die
 „id genus festa celebranda forent. Nunc
 „vero alia plane mihi videtur ratio
 „facies, in Ecclesia Christi licentia
 „nia, nec opus est movere dubia,
 „vix ulla apparent. „

„Celebrandum Pascha esse non
 „Dominica die omnino existimo, sed
 „vero id nona sive 16. Aprilis die secun-
 „turi anni fiat, perinde est, cum ut
 „que dies sanctis meditationibus inle-
 „vire possit, nec vel prior posterior

„vel posterior priore sit convenientior. Et Sæc. XVIII.
 „si vel maxime nævus aliquis in computu A. C. 1773.
 „Gregoriano appareat, quid inde Ec-
 „clesiæ periculi? cui nihil omnino cum
 „Gregorio Commercii, & quæ non tam
 „observationibus Astronomicis, quam
 „divino præsidio & provida supremi
 „Numinis vicariorum cura regitur. Sit
 „ita. Festum Paschatos Anno 1778.
 „& 1798. in eundem, quem Judæi co-
 „lunt diem incidere, at cur in Judæo-
 „rum gratiam festas dies vel anticipa-
 „ret, vel in aliud protraheret tempus
 „Ecclesia, non videmus. „

„Ea de re cogitasse quidem Nicæ-
 „nos Patres persuasus sum, cum illi
 „saltem convenerint ad abolendam non
 „nullorum superstitionem, qui non li-
 „cere Christianis festum Paschatos nisi
 „eodem cum Judæis die peragere exi-
 „stimabant, quod si vero decrevissent
 „insuper, nec posse nec debere unquam
 „vel uspiam festum id eodem cum Ju-
 „dæis tempore celebrare, introduxissent
 „alteram superstitionem in locum al-
 „terius. Interea vero non diffiteor
 „pulchrum fore, si, ut dispersi per uni-
 „versum Christianorum Orbem Evan-
 „gelici uno eodemque tempore memo-
 „riam Dominicæ Resurrectionis solen-
 „niter venerarentur, sperari posset, sed
 „decollasse quoque spem istam vel vi-

Ll 4

„cina

Sæc. XVIII. „cina Nobis Suecia persuadet. Pulch-
 A. C. 1723. „rius vero longe erit, si per subiecte-
 „rum Imperio S. R. M. T. Provincie
 „rum singulas in unum eundemque
 „diem Festum Paschatos proximo
 „dicatur anno, id quod fieri neutiquam
 „poterit, si a die 16. ad diem 9. Aprilis
 „trans eandem, Calendaria quippe
 „iam tum prælo exierunt, transmissa
 „ad illam Orientalis Indiæ particulam
 „quæ Majestatis tuæ Dominio subel-

„Navigia præsto sunt, quibus in
 „landam transportanda, quo antequam
 „Mercatores obsecundantibus ventis
 „abeant, posse ea iterum recudi
 „sperandum est. Ego vero ut uno
 „demque anni die festum Paschatos
 „celebrent singuli M. T. subditi, inter
 „esse omnino arbitror, ne scilicet
 „fendantur, si evenerit aliter, simpliciter
 „res. Nec obstabit quod optaverint
 „liud, qui vel in Germania vel alibi
 „gunt Evangelici; cum Apostolus ge-
 „tium Paulus, damnandum esse ne-
 „nem ob festorum discrimen aut No-
 „lunia aut Sabbatha doceat. „

§. XIII.

*Erustranea Archiepiscopi Pragæ
 petitio.*